

Ytelsesavtale 2025

Vedlegg til avtale mellom

Signo kompetansesenter

og

Helse Nord RHF

M

Tjenestens innhold, formål og avgrensning

Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde (NKDB) er etablert for å drive kompetanseoppbygging og kompetansespredning knyttet til kartlegging/utredning og støttetiltak til personer med medfødt eller tidlig ervervet døvblindhet.

NKDB skal bidra til økt synliggjøring, brukermedvirkning og enklere tilgjengelighet til tjenestene.

Overordnet resultatmål

- Personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet har likeverdige muligheter for gode livs-, lærings- og utviklingsvilkår.
- Det øvrige hjelpeapparat er i stand til å yte gode, tilrettelagte tjenester for personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet.
- Tjenestetilbudet til personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet har høy kvalitet og det er god total ressursutnyttelse.

Målgruppe:

Tjenesten retter seg mot helsepersonell, helsetjenesten, hjelpeapparat, brukere, pårørende og befolkningen generelt, og har som mål å sikre god kvalitet på helsetjenester til personer med døvblindhet.

Oppgaver

1. Bygge opp og formidle kompetanse

Enhetene i NKDB har til sammen bred kompetanse på kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet.

I henhold til kompetansespredningsplanen er formålet å formidle kompetanse om døvblindhet til pårørende, familie, nære nettverk, fagmiljøer, myndigheter og offentligheten for øvrig. Tjenesten skal bidra til å styrke kompetansen i spesialisthelsetjenesten og hos lokale tjenesteytere, slik at brukere får tilbud som medfører gode livs-, lærings- og utviklingsvilkår. Systemrettet kompetansespredning vil bli omtalt her, individrettet kompetansespredning vil bli omtalt i punkt 5. Systemrettet kompetansespredning er ikke knyttet opp mot brukere som er i direkte kontakt med tjenesten.

1.1 Bygge opp kompetanse

Resultatmål:

- Bygge opp kompetanse for å møte dagens og framtidige utfordringer.
- Planlegge målrettede tiltak for kompetanseutvikling basert på resultatene fra prosjektet som beskriver kunnskapsoversikten på døvblindfeltet.

Tiltak i NKDB:

- planlegge og gjennomføre målrettede kompetansetiltak for å sikre at ansatte har oppdatert forsknings- og erfaringsbasert kunnskap om døvblindhet
- følge opp kompetanseplanen som sikrer NKDBs helhetlige kompetansebehov på kort og lang sikt
- samarbeide med aktuelle kompetansesentre i Nasjonal kompetansetjeneste for sjeldne diagnoser, andre relevante kompetansesentre og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten
- delta i nasjonale/nordiske/internasjonale nettverk/arbeidsgrupper
- utvikle nye kurs
- legge til rette for brukermedvirkning og sørge for systematisk samarbeid med brukerorganisasjonene
- arrangere interne fagdager/fagmøter ved enhetene
- alle enheter deltar og bidrar inn i arbeidsgruppen: «Erfaringsbasert utviklingsarbeid – mer kunnskapsbasert praksis»

Tiltak fra Signo kompetansesenter som del av NKDB:

- en ansatt er deltaker og en ansatt er koordinator i Nordisk nettverk for selvregulering
- en ansatt er deltaker i nordisk nettverk nordiske leseplaner
- en ansatt deltar i nordisk nettverk CHARGE
- to rådgivere deltar i arbeidsgruppe og avdelingsleder deltar i styringsgruppen relatert til «erfaringsbasert utviklingsarbeid – mer kunnskapsbasert praksis»
- videreføre kontakt med ledere for lokale brukerorganisasjoner
- intern fagdag om taktil kommunikasjon
- styrke kompetanse innen helsepedagogikk internt
- hospitere Diamanten skole
- hospitere NKDB

1.2 Formidle kompetanse (systemrettet)

Resultatmål:

- Økt kompetanse om konsekvenser av døvblindhet og behov for tilrettelegging for brukere av tjenesten.

Tiltak i NKDB:

- implementere kompetansespredningsplanen ¹
- utarbeide, videreutvikle og dele informasjon og kunnskap om tjenestene via hjemmesider og andre digitale medium
- planlegge og gjennomføre kurs, samlinger og konferanser for fagpersoner
- formidle kompetanse til primær- og spesialisthelsetjenesten, nettverk, andre tjenesteytere, brukere og pårørende
- undervise for Nordens Välfärdscenter (NVC)
- publisere fagartikler, nyheter, reportasjer m.m.

¹ Ledermøte vil gjennom sin handlingsplan definere hvilke utvalg av kompetansespredningsplanen som skal realiseres i 2025.

- bidra på brukerorganisasjonenes møter ved forespørsel

Tiltak fra Signo kompetansesenter som del av NKDB:

- arrangere kurs overganger del 2 i samarbeid med Signo Vivo og Signo Grantoppen
- temaforelesninger i Signo kompetansesenters opplæringstilbud «Se mitt språk»
- forberede, produsere og publisere episoder av podkasten “Sanser og samspill”
- formidle kunnskap om universelt utformet podkast. Samarbeid med UIO, institutt for Informatikk
- bidra i Signos døvblindekonferanse
- arrangere og evaluere grunnkursene del 2 og 3
- utarbeide og planlegge grunnkurs i Agder
- informere om NKDB til Hørselshemmedes Landsforbund (HLF), Norges døveforbund og Blindeforbundet i regionen.
- samarbeid med NAV hjelpemiddelsentraler i vår region om fagdager for syn- og hørselskontakter
- etablere kontakt med habiliteringstjenesten i Agder og informere om NKDB
- utvikle samarbeid med fagavdelingen i Signo Vivo
- bidra med fagkompetanse på kurs i samarbeid med de andre regionsentrene etter behov
- opprettholde samarbeidet med ressurskontoret for tolk/ledsagning i NAV

2. Overvåke og formidle behandlingsresultater

Enhetene i NKDB samarbeider med Nasjonalt tverrfaglig team for diagnostisering og identifisering av døvblindhet (NTT). Brukerregistrene ved enhetene er dokumentasjonssystemer for å overvåke og formidle behandlingsresultater.

Resultatmål:

- Økt antall personer som utredes og vurderes i forhold til alvorlig grad av kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet i områder der det ut fra statistiske estimater kan være underrepresentasjon av tilmeldinger².
- Sikre tidlig diagnostisering og identifisering av døvblindhet.

Tiltak i NKDB:

- regionsentrene utreder nye brukere for identifisering av døvblindhet
- samarbeide med habiliteringstjenester, øye- og ØNH-avdelingene ved sykehus for å bidra til økt tilmelding for utredning av kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet
- arbeide for at utredningsperioden fram mot behandling i NTT reduseres

Tiltak fra Signo kompetansesenter som del av NKDB:

² NKDB har henvisningsfritak, og hvem som helst kan ta kontakt og melde behov. Behov meldt kalles tilmeldinger.

- utvikle og gjennomføre brukerundersøkelse i forbindelse med «Møteplassen» for personer med ervervet døvblindhet
- gjennomføre, evaluere og justere brukerundersøkelse for brukere, pårørende, helsepersonell og andre faggrupper knyttet til personer med døvblindhet

3. Delta i forskning og etablering av forskningsnettverk

NKDB har bred brukerkontakt og god kjennskap til brukergruppen. Forskning og fagutvikling tar utgangspunkt i dette og har derfor et sterkt klinisk fokus. Forskingen som enhetene utfører skjer gjennom tilknytning til eksterne forskningsmiljøer.

Kunnskapen fra forskning og innovasjon i NKDB skal være en integrert del av virksomheten og reflekteres i tjenestene til brukerne.

Resultatmål:

- Forskingen og innovasjon skal føre til økt kunnskap og kompetanse, videreutvikling av tjenester og utvikling av nye tjenester.

Tiltak i NKDB:

- videreutvikle nasjonalt forskningsnettverk i NKDB
- samarbeide med relevante forskningsmiljøer, blant annet i forbindelse med søknader til forskningsprosjekter
- revidere forskningsstrategien
- videreutvikle samarbeidet med fagmiljøer ved universitetssykehus og andre fagmiljøer som er relevante for oppdraget

Tiltak fra Signo kompetansesenter som del av NKDB:

- en ansatt deltar i forskningsnettverk i NKDB
- en ansatt gjennomfører et informasjonsprosjekt knyttet til ph.d-stipendiat: «Fra rådgiver til forsker; Veien til doktorgraden»
- en ansatt slutfører doktorgradsavhandling om CHARGE syndrom
- videreutvikle forskningssamarbeid relatert til døvblindhet internt i Signo
- fullføre SPOR 2 prosjektet

4. Bidra i relevant undervisning

NKDB sin kompetansespredningsplan gir en oversikt over relevante fagutdanninger hvor vi tilbyr undervisning.

Resultatmål:

- Økt kompetanse om kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet i ulike fagutdanninger.

Tiltak i NKDB:

- gjennomføre undervisning/forelesning på fagutdanninger ved ulike høyskoler og universiteter
- tilby hospitering/praksisplasser for studenter

Tiltak fra Signo kompetansesenter som del av NKDB:

- en ansatt har en bistilling ved Universitetet i Sørøst-Norge og underviser blant annet i tema som berører ASK og døvblindhet
- en ansatt deltar i nordisk/europeisk samarbeid om masteremner i døvblindhet knyttet til Universitetet i Groningen
- veilede masterstudenter ved Universitet i Groningen ved behov

5. Sørge for veiledning, kunnskaps- og kompetansespredning til helsetjenesten, andre tjenesteytere og brukere

Individrettet kompetansespredning er knyttet opp mot brukere som er i kontakt med tjenesten.

5.1 Veiledning (individrettet)

Veiledning og rådgiving gis til brukere, deres familie, lokale tjenesteytere, spesialisthelsetjeneste og andre fagmiljøer. Veiledningsformen varierer ut fra brukers og lokale tjenesteyteres behov og foregår i et livsløpsperspektiv. Veiledningen kan være fysisk og/eller digital.

Resultatmål:

- Styrket kompetanse hos kommunal helse- og omsorgstjeneste og andre deler av spesialisthelsetjenesten, slik at brukere får tilbud som medfører gode livs-, lærings- og utviklingsvilkår.
- Brukere kontaktes årlig om ikke annet er avtalt med den enkelte bruker.

Tiltak i NKDB:

- gi veiledning til brukere, pårørende og lokale tjenesteytere, spesialisthelsetjeneste samt andre fagmiljøer
- bistå i utarbeidelse av IP³ og deltagelse i ansvarsgruppemøter ved behov
- arrangere brukersamlinger/møteplasser

³ Individuell plan

Tiltak fra Signo kompetansesenter som del av NKDB:

- undersøke eventuelt samarbeid om videoanalyse mellom avdelinger i høyt kvalifiserte miljøer⁴
- videreutvikle samarbeidsavtaler med helsepersonell og andre faggrupper tilknyttet ulike botilbud for personer med medfødt døvblindhet
- tilby «Møteplassen» for personer med ervervet døvblindhet
- innarbeide nye oppfølgingsplaner i individualsaker

5.2 Kunnskaps- og kompetansespredning (individrettet)

Formidling av kompetanse skjer ved kursvirksomhet og opplæring til brukeren selv eller til brukerens nettverk. I enkelte tilfeller samarbeider vi med andre instanser.

Fokus og tema er relatert til brukerens individuelle behov og forhold knyttet til konsekvenser av brukerens syns- og hørselsnedsettelse, tilrettelegging med tanke på kompenserende tiltak og optimalisering av fysiske og sosiale utviklings- og mestringsbetingelser.

Resultatmål:

- Øke kompetansen hos lokale tjenesteytere, slik at personer med syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet får tilbud som medfører gode livs-, lærings- og utviklingsvilkår.
- God samhandling og dialog med brukere, deres nettverk, spesialisthelsetjeneste og lokale tjenesteytere.

Tiltak i NKDB:

- arrangere kurs/fagdager for familier, nettverk og fagmiljøer relatert til brukerens individuelle behov og forhold knyttet til konsekvenser av brukerens syns- og hørselsnedsettelse
- gi kompetanse om døvblindhet til bruker, pårørende, familie, nære nettverk og fagmiljøer.

Tiltak fra Signo kompetansesenter som del av NKDB:

- videreutvikle og tilpasse grunnkurs til nyansatte helsepersonell og andre faggrupper

6. Iverksette tiltak for å sikre likeverdig tilgang til nasjonale kompetansetjenester

Tjenesten er et lavterskeltilbud, som ikke krever henvisning. Systematisk informasjonsarbeid og gode utredningsrutiner er viktig for å sikre likeverdig tilgang til tjenester. Utredningsrutiner i forbindelse med identifisering av døvblindhet gjøres i samarbeid med NTT.

⁴ Høyt kvalifiserte miljøer hvor det bor flere personer med medfødt døvblindhet og personalet har mottatt veiledning gjennom mange år

Resultatmål:

- Økt kunnskap til allmennheten om kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet.
- Økt kjennskap i allmennheten om Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde.

Tiltak i NKDB:

- gjennomføre tiltak for informasjonsspredning i henhold til NKDBs informasjonsstrategi
- alle enheter deltar og bidrar inn i NKDBs informasjonsarbeidsgruppe
- utvikle felles forståelsesplattform for brukerrettete tjenester
- utvikle en helhetlig forståelse for brukergruppas behov i et livsløpsperspektiv uavhengig av tjenester
- bidra til revidering av faglig innhold på dovblindhet.no

7. Bidra til implementering av nasjonale retningslinjer og kunnskapsbasert praksis

Resultatmål:

- Kvalitetssikre utredning av kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet i samarbeid med Nasjonalt tverrfaglig team for identifisering av døvblindhet, NTT.
- Tjenestetilbudet i NKDB skal være kunnskapsbasert.

Tiltak i NKDB:

- videreutvikle samarbeid med NTT, i forbindelse med identifisering av døvblindhet
- delta i NTT
- samarbeide med NTT om revidering av kriterier og rutiner for identifisering av personer med kombinert syns- og hørselsnedsettelse / døvblindhet
- klargjøre hva kunnskapsbasert praksis innebærer innenfor de ulike tjenesteområdene
- kartlegge behov for utvikling av tjenester i henhold til kunnskapsbasert praksis
- følge opp resultatene etter rapporten «Kunnskapsgrunnlaget på døvblindfeltet». Målsetningen med arbeidet er kunnskapsbasert praksis
- utvikling av felles grunnutdanning

Tiltak fra Signo kompetansesenter som del av NKDB:

- to rådgivere deltar i arbeidsgruppe «erfaringsbasert utviklingsarbeid - mer kunnskapsbasert praksis – en videreføring av kunnskapsgrunnlaget for døvblindfeltet»
- en rådgiver fra Signo kompetansesenter er medlem i NTT
- bidra til å utvikle den kunnskapsbaserte praksisen i henhold til funnene fra prosjektet om kunnskapsgrunnlaget på døvblindfeltet
- bidra med ressurser i utviklingen av grunnutdanning

Bodø: 20/11-2024

Andebu: 14.11.24

Helse Nord RHF

Signo kompetansesenter

Marit Lind

Marit Lind
administrerende direktør

Erik Sørensen

Erik Sørensen
daglig leder

Vedlegg: Bemanningsplan

Bemanningsplan Signo kompetansesenter

Stillingsbetegnelse	Årsverk 2024	Årsverk 2025	Antall personer
Ledelse	0,75	0,75	2
Administrasjon (sekretær, økonomi/personal, administrasjonskonsulent)	1,25	1,25	6
Psykologer			
Psykologer med spesialisering	0,3	0	0
Rådgivere/seniorrådgivere	7	7	7
Forskningsleder og forskere	0,5	0,5	1
IKT			
Drift (vaktmester, kokk, kjøkkenassistent m.m.)			
Miljøarbeider(e)			
Audiograf(er)			
Legespesialist			
Optiker(e)			
Sum bemanning NKDB	9,8	9,5	16